

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

725.14

Szerző:

Hely

Cím: *A Jászkunoké a budapesti város-
háza*

Idő

"1927"

Forrás:

Turkevei Újság

Személy

Bp
(Hely)1927. 10.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (

Közp. ny

A Jászkunoké a budapesti városháza.

A budapesti központi városháza, melyet a főváros egy negyedszázaddal ezelőtt megvásárolt a katonai kincstártól, jogilag sohasem volt a katonai kincstáré, hanem a jászok és kunok annak az igazi gazdája.

1702-ben az akkori császár és király, I. Lipót, eladta a Jász-Kunságot, falvaival, földjeivel és lakosaival együtt, a német lovagrendnek ötszázezer forintért. — Tudni kell, hogy Magyarország közjövédelméi akkoriban egymilliónyolcszáz ezer forintra rugtak, dicsőemlékü I. Lipót ebből a bevételből egymillió forintot költött udvartartásra és nyolcszáz ezer forintot az ország védelmére és kormányzására. — Tudni kell továbbá azt is, hogy a jászok és kunok a nemesek összes privilégiumaival birtak és sem földjüket, sem őket magukat semmi féle királynak eladni nem volt szabad. — III. Károly idejében 1715-ben ezt a törvényhozás is

elismerte, mikor is elrendelte, hogy a Jász-Kunságot vissza kell váltani, felerészben a király, felerészben az ország költségén. — Ebből azonban nem lett semmi, mert nem volt pénze sem a királynak, sem az országnak. — A német lovagrend tudta, hogy az adásvétel törvénytelen és érvénytelen és sietett kijelenteni, hogy a Jász-Kunságot a vételárért vissza öhajítja adni. Mikor a német lovagrend kitakarodott az országból, megtörtént a visszaváltás, még pedig az invalidus-alapból, melynek volt pénze. Ez az invalidus-alap építette 200 évvel ezelőtt a régi Károly-kaszárnyát, melyet a ma központi városházának neveznek. A német lovagrend távozása után azonban a jászok és kunok nem kapták vissza szabadságukat, hanem a német lovagok helyett most már a királyi udvartartás javára sanyargatták őket minden jog és törvény ellenére.

1741-ben, amikor „Vitam el Sanguinem!” jelenete annyira meghatotta Mária Terézia szívét, a jászok és kunok is mozgolódni

kezdtek, hogy szabadságukat kivívják. Megbizottaik elmondták a királynénak hogy Péró-féle lázadással megmentették az országot hogy a békési katonai lázadást is ők verték le és hogy 400 lovaszt ők adtak a királyné hadserege számára. Ez szintén meghatotta Mária Terézia szívét és azt felelte hogy jól van, visszaadja a jászok, és kunok szabadságát, ha kifiz-

ik az invalidusok házában a élmilliót, ha nem létező „beruházások” címén még egy 75.000-rt. tizetnek és ha 400 jász és kun huszár mellé még 1000 huszárt adnak, s a jövőben ők fizetik a nádort. A jászok és kunok mindenbe belementek, mert hiszen 500.000 forintra, melyet a király és a nemzet helyett lefizetnek ott van az invalidusok háza, a mai városháza. Miután az egész invalidus-alapot ők restitulták, z övék a városháza mindaddig míg a pénzüket vissza nem kapják, — természetesen nem papír koronában vagy hsdiköicsönben, hanem varolizálva, amint ezt nem kisebb ember és nem kisebb jogász, mint Deák Ferenc 1868-

ban a képviselőházban nagyon szépen kifejtette. Az az 500.000 forint mai értéken 20.000.000 aranykoronát ér, — kamatok nélkül. — Ha esetleg lemondunk a kamatokról, azoknak az utódai kik az 500.000 forintot összeadták, 20.000.000 aranykoronán osztozhatnak, ha a jog érvényesül.